

พริปี ๔๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ปี ๔๑ เห็นใหม่ ปี ๔๑ ปี ๔๑ นี้สมบัติวัดถ่มนเข้ากับวัตถุ สมบัติวัดถ่มนเข้ากับร่างกาย แต่เวลาคูสิ นี้คูเรา เห็นใหม่ คูสัตว์สิ เวลามัน ได้กินอาหารมันจะดีใจ นี้หัวใจผู้รู้ ใจ สัตว์มันคิดไม่เป็น เราจะเทียบให้คูว่าผู้รู้ ใจที่มันรับรู้ กับใจที่มีปัญญามันต่างกัน ใจ

ใจที่มันรับรู้ เห็นใหม่ อย่างเค็กเค็กๆ ไร่เคียงสา เวลามันร้อนมันก็จะร้องให้ เวลาเจ็บปวดมันก็จะร้องให้ แล้วถ้าเราไปสนใจมันก็จะหัวเราะ แต่มันคิดอะไรไม่เป็น เวลามันไม่ได้ อะไรมันก็จะร้องให้เพื่อจะประชด เพื่อจะเอา บังคับพ่อแม่ใจ

นี่ชาครูเฉยๆ รู้แบบยังไร่เคียงสาอยู่ แต่พอพุทโธ พุทโธให้ตัวนี้มันสงบลง สงบไม่ได้ สงบแบบเค็กๆ นี่สงบแบบผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มีปัญหา ผู้ใหญ่มีความเข้าใจ พอจิตมันสงบ ตัวนี้มันจะเริ่มมีความสุข พอเริ่มมีความสุข ตัวนี้มันจะมาใช้ปัญญาได้ ใจ ปัญญาภาวนามยปัญญา ปัญญาจากภายใน ปัญญาอบรมผู้รู้ให้เข้าใจตามหลักความเป็นจริง

เราไม่ใช่ปฏิเสธโลก ปฏิเสธธุรกิจแบบทุบทิ้งนะ เราไม่ได้ปฏิเสธแบบว่าไม่สนใจเขา แต่ความเข้าใจรับรู้ เขายอมรับตามความเป็นจริงแล้วมันไม่ทุกข์ใจ ยอมรับสภาวะตามความเป็นจริง รู้เท่าตามความเป็นจริง คือให้ปัญญาเกิด เราอบรมปัญญาให้เกิดจากใจ ใจ ปัญญาตัวนี้มันจะเข้าใจว่าไอ้ที่ไปยึด ไปคิด ไปคิด อันนั้นมันเพียงแค่อุ่อาศัย มันเป็นของไม่ควรจะไปยึดถือมัน เราแค่อุ่อาศัยมัน ใจ แต่หัวใจมันจะรู้ถึงปัญญาของเรา

ปัญญาของพระพุทธเจ้านะ ไม่ใช่ปัญญาทางโลก ปัญญาของพระพุทธเจ้า ปัญญาคือ ความรอบรู้ในกองสังขาร สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง ปัญญามันคุมไว้อีกทีหนึ่ง เห็นใหม่ แต่ปัญญาทางโลก นี่ปัญญาที่ไฝ่หามาเป็นปัญญาแบบนักโทษ ใจ ปัญญาแบบศึกษาเล่าเรียน มา จามาใจ

เราจบดอกเตอร์สาขาใดมา มันก็จะมีความชำนาญทางสาขานั้น เพราะจำสาขานั้นมา สัญญาในกรอบของความจำอันนั้นไง ก็ว่าปัญญาในทรงข้ง ในทรงข้งคือกรอบความรู้ที่เรา ศึกษา แต่ภาวนามยปัญญา ปัญญาที่การระเบิดออกมันเป็นธรรมจักร ธรรมจักรที่มันหมุนไปโดย ธรรมชาติของมัน มันจะระเบิดออกไปได้ไง ความระเบิดออกอันนี้มันจะไปสอนให้ผู้ที่ว่าไป ดิถีดข้างนอก ที่ว่าให้เรามีความทุกข์ใจ เห็นไหม

ถึงบอกว่าไม่ปฏิเสธปัจจัย ๔ นะ ไม่ปฏิเสธโลกธรรม แต่ปัญญาอบรมจนเข้าใจตามความ เป็นจริงใจ รับรู้ตามความเป็นจริง เห็นว่าเป็นไปตามสภาวะนั้น ไม่ใช่ว่าปัญญายึดใจ ที่เราเห็นว่า มันเป็นไปแล้วเรายึดใจ มันไม่รู้เท่าไร ความไม่รู้เท่า เห็นของไม่จริงเป็นของจริงใจ เห็นของจริง จริงๆ ข้างในเป็นไม่จริงใจ ถึงบอกว่าให้พรให้พรตรงนี้ไง ให้หาพุทธโศ พุทธโศเข้ามา ให้เอาพุทธโศ เข้ามา

จาก ๔๐ เห็นไหม อริยสัจ ๔ จิตนี้เป็นทุกข์ ทุกข์เพราะว่ามีสมุทัย ความไม่รู้เท่า เคน อริยมรรค เคนอริยมรรคเกิดนิโรธความดับ ดับตามความเป็นจริงใจ ความดับ ดับจากอวิชชา ไม่ใช่ดับจากผู้รู้ ดับจากอวิชชา จิตนี้ผ่านอริยสัจออกมาไง อริยสัจ ๔ ใจ ถึงว่าเป็น ๔๑ ใจ ๔๑ ๔๒ ถึง ๔๕ ใจ ๔๕ มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ ๕ ภพ พันออกไปหมดเป็นศูนย์ นี่ถ้าตรงนี้เราทำ ได้ ตรงนี้เราทำได้ถึงว่าให้พร ให้พรตรงนี้เลย พรที่แท้ พรที่จริง ไม่ใช่พรข้างนอก

มาขอพรกันเยอะ เมื่อก่อนก็มาหลายชุด เมื่อก่อนมาขอพรๆ ขอพรก็พรนี้แหละ ขอพรถ้า พอให้ไป เห็นไหม ที่พระว่าขอพร การขอพรกับทำพรขึ้นมาไง ธรรมะ ศาสนธรรมคำสั่งสอน ของพระพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่ที่ใจ พระธรรมคือคำสั่งสอน พระธรรมคือ ธรรมะ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พระธรรมคือคำสั่งสอนมันมีอยู่จริงแล้ว พระพุทธเจ้ารู้ได้ แล้วสอนออกมา พระธรรม

นี่พรทำให้ใจเป็นธรรมใจ คือว่าเราเอาธรรม เอาพรเข้าใจเราเองใจ เห็นไหม ศาสนธรรม คือพร คือคำบอกเล่า คือคำจริง คำจริงก็เป็นคำบอกเล่า มันก็เหมือนกับเราไปศึกษามาเป็น ความจำ แต่จำในธรรมะใจ โลกนี้เป็นสมมุติทั้งหมด ทฤษฎีต่างๆ มันเคลื่อนไปบ้าง ทฤษฎีต่างๆ แล้วอยู่ที่เวลาการกระทำด้วย แต่ศาสนธรรมนี่คงที่ความเป็นจริง แต่เราเข้าไปไม่ถึงใจ เราเข้าไปถึงแค่ คำบอกเล่า เข้าถึงแค่การศึกษามา แต่ใจนี้ยังไม่ได้สัมผัสใจ ถ้าสัมผัสนั้นคือการขอพรแท้ใจ

การเอาสิ่งนั้นเข้ามาสัมผัสใจ ใจสัมผัสกับสิ่งนั้น เป็นพรที่เราทำให้เกิดขึ้นจากใจเลย แล้ว เป็นความสุขแท้ใจ เป็นความสุขแท้ เป็นของแท้ เป็นที่ยึดหมายได้จริง จิตนี้คงที่ กับจิตนี้ แปรปรวน จิตนี้แปรสภาพ น้ำไหลลงต่ำ น้ำไหลลงไปตลอด ไม่มีเกาะ ไม่มีแก่ง กับน้ำมีเขื่อน กั้น เห็นไหม มีเขื่อนกั้นน้ำไว้ชุ่มเย็นในบริเวณของเราเลย เพราะใจเข้าใจตามความเป็นจริง เข้าใจปัญญาตามความเข้าใจ จนถึงจุดแล้วปัญญาจะตัดขาดออกได้หมด อันนั้นเป็นพรจริงๆ เป็นพรแท้ของเรา

ถึงบอกว่าปี ๔๑ ใจ ตั้งใจเลยวันที่ ๑ ๓๖๕ วันนะ ให้ได้หนึ่งใจ ให้ติดเอาไว้ในใจ พอมัน มีหนึ่งขึ้นมา มันเป็นที่อุ่นใจ คนเป็นที่พึ่งแห่งตนได้ใจ พอตนมีหลักใจ คนมีเครื่องอยู่อาศัย คน นี้แหละ

เมื่อก่อนเราหิวกระหาย เราวิ่งไปตลาดไปหาซื้อของ เห็นไหม ซื้อมาเพื่อมาปรุงมาแต่ง ปรุงเป็นอาหารขึ้นมาเพื่อจะกิน แล้วปัจจุบันนี้มันมีอยู่กับตัวตลอดเวลา ไม่ต้องวิ่งไปหาที่ไหน เลย การวิ่งไปหา ก็เหมือนกับความคิดเราวิ่งออกไปหานี้แหละ อารมณ์วิ่งออกไป วิ่งตามความคิด ออกไปตลอด พอวิ่งตามความคิดไปจนพอใจ กลับมามันก็พอใจที่เราวิ่งไปแล้ว เห็นไหม

ก็เหมือนกับไปวิ่งหาอาหารมา กับมันอึดในตัวมันเองตลอดเวลา คือว่าถ้ามีหนึ่งขึ้นมา มัน เป็นที่พึ่งแห่งตนได้ใจ นี่พรแท้ แล้วมันเป็นความจริงด้วย เพราะมันเป็นนามธรรมที่ฝังอยู่ในใจ เป็นทิพย์ไปพร้อมกับใจตลอด ใจเคลื่อนไปไหน ความคิดอันนี้ตามไปตลอด ติดกับใจไปตลอด เลย เป็นของที่พึ่งได้แท้จริง

ฉะนั้น ให้พรให้พรแบบนี้ละ ให้พรหามาให้ได้ เราให้พรตัวเราเองเลย ไปขอพรนี้ขอเป็น ความชื่นใจ ขอเป็นความชื่นใจนะ ขอเป็นที่พึ่ง ธรรมดาคนเรามันเหงา มันว่าเหงาใจ มันต้องหาที่ เกาะ นี่เกาะได้อยู่แล้ว แต่เกาะ เห็นไหม พังสิ อย่างเช่น หลวงตานี้ใครๆ ก็นิมนต์ไว้ให้อยู่ นิมนต์ ไว้ให้อยู่ แล้วมันจะเป็นไปได้ไหม?

ได้! เราก็ว่าอยากนิมนต์ให้อยู่ เพราะหวังพึ่งใจ แต่ความเป็นจริงคนก็ต้องยอมรับ ถึงจุด หนึ่งก็ต้องเป็นอย่างนั้นตามความเป็นจริง แต่ถ้ามันมีกับใจแล้วมันพึ่งใจตัวเองได้ใจ ถึงบอกว่า หาที่พึ่งของตนให้เจอ กลางหัวใจนั้นแหละ หาเพชรลงบนหน้าผาก หาความจริงจากใจของเรา แล้วจะได้ตามความเป็นจริง ได้จริงๆ ขอให้ทำจริง แล้วได้จริงเลย (เทพีสั้นสุดเพียงเท่านั้น)